

A TERMELŐSZÖVETKEZETEK TAGSÁGÁNAK EREJE

Evek óta nem volt példa arra, hogy a kenyérgabonát az optimális vetési időben elvessük. Évről-évre nagy gondot okozott a megyében az őszi betakarítás, de különösen az őszi kenyérgabona vetésének befejezése. Bár a kenyérgabona vetésterülete több mint 30 000 kat, holddal csökkent, mégis — nernegyszer — november végén, december elején került földbe a vetőmag.

Ez a hiba több okra vezethető vissza. Többek között arra, hogy irányító apparátusunk és a gazdaságok vezetői későn kezdtek felkészülni a vetésre. Nem volt kellő összhang abban sem, hogy mekkora területen termeljenek kenyérgabonát. Sokan csak azt nézték, hogy milyen jövedelemmel jár a termelés és háttérbe szorult a népgazdasági érdek. Akadályozó tényező volt az is, hogy több éven át az őszi szárazság megnehezítette a talajelőkészítést és a vetést. Ez a jelenség nemcsak Csongrád megyében, hanem országszerte tapasztalható volt. Érthető tehát, hogy központi szerveink olyan intézkedést kértek a helyi párt- és tanács szervektől, valamint a termelőüzemek-től, hogy minden erejükkel megfeszítve gondoskodjanak a kenyérgabona maradvékitalan elvetéséről, sőt eredeti tervüket 5 százalékkal teljesítsék túl.

A párt- és tanács szervek megértették a kenyérgabona-vetés jelentőségét és egységes tervek alapján kezdték munkához. Voltak nehézségek, akadályok; volt ellenállás, mégis napok alatt sikerült szövetkezeti vezetőinkkel és tagjainkkal közös megegyezésre jutni. Sikerült megértetni, hogy a késői vetéssel, s esetleges alacsonyabb termésözszámmal nem kockáztathatjuk a lakosság kenyérellátását; sikerült megértetni, hogy az évi kenyérgabona felvásárlási terv 68 százalékos teljesítése mellett a 32 százalékos hiány nehéz gondot és terhet jelent a népgazdaságnak. A sürgős és a hatékony intézkedésre azért is szükség volt, mert 1963-ban a holdankénti 12 mázsa átlagtermés helyett bűzából 9,6 mázsa termésünk, ami összmennyiségben 2471 vagon kenyérgabonát jelent, vagyis kb. 120 000 főt kenyérszükségletének kiesését.

Ez nemcsak 1963. évre vonatkozik, hanem az előzőekre is. Érthető tehát, ha Csongrád megyében is fő feladatunknak azt tartottuk, hogy maradvékitalan elvetjük az irányú kötelezettségünknek. Külön örömmel számunkra, hogy termelőink megértették benünket, tetteikkel válaszoltak javaslatunkra és má már mindenki örül annak, hogy ez a csata sikerrel végződött.

Határíró előtt tíz nappal teljesítettük az 5 százalékkal megemelt kenyérgabona-vetési tervünket. A dicsőség azokat a munkásokat illeti, akik éjjel-nappal a szántó- és szállítógepeken ültek, akik járásságot nem kimélvez szervezték, végzték a nehéz mezőgazdasági munkát. Az eddig példátlan ütemben folyó betakarításból a szövetkezetek tagjai becsülettel, szorgalommal vették ki részüket. Elsősorban nekik köszönhető, hogy a kukorica törését 85 százalékra, a szár-vágást 81 százalékra elvégezték és e nagy munkák mellett mindössze 1 százalékkal maradtunk el az 1962. évi cukorrépaszedés ütemétől; vagyis az összetervelt 40 százalékan ezt a növényféléseget is betakarítottuk.

A szorgos szövetkezeti kezdek mellett ezeknek az eredményeknek elérésében ott volt az üzemi munkások, az általános- és középiskolások segítségnyújtása, akik a föld-ség-, a gyümölcsüzemelésben, a kukoricatorésben segítettek parasztágunknak, hogy a megtermett értéket ne menjék kárba. A legárszorgosabb termelőszövetkeze-

tekben a szállítás és a nehéz fizikai munkából részt vettek munkásokunk is, akiknek lelkiismeretes munkája tovább öregbíti munkasorságunk jó hírét.

Ez az igazi összefogás, az egységes és megdöntött intézkedés nem maradt eredmény nélkül. Sok év óta először mondhatjuk el, hogy a kenyérgabona-vetést illetően eléget tettünk kötelezettségünknek. Az első lépést megtettük ahhoz, hogy 1964. évi kenyérgabona-felvásárlási tervünket teljesítsük. Sikerült a kedvező időjárást kihasználni és zömében olyan magagyat készíteni, ami alapját képezi a jó termésnek. Termelőink, gazdaságaink nagy többsége megértette a vetőmélvesség betartásának, a vetőmagnormák emelésének jelentőségét, és mindazt, ami az agrotechnikai eljárásokra vonatkozik. Mindez elősegítette a kenyérgabona termelésének emelkedését.

Akkadtk olyan gazdaságok is, de különösen vezetők, akik kisebb-nagyobb fokú mulasztást követtek el, s akiket figyelmeztetni kellett. Nem szívesen tettük, de szükségesnek tartottuk a sajtóban is közzétenni az olyan mulasztásokat, mint a baksi Új Élet, vagy a tápéi Aranykálász Tsz vezetőit, akik kezdetben az egész mozgósítási munkát nem tulajdonítottak olyan jelentőséget, mint amilyen céllal e mozgósítás indult. Örömlőnkre szolgál, hogy ezek a vezetők a figyelmeztetés után levonták a következtetést és intézkedéseik nyomán megindult a munka. Sajnos, elismert vezetőknél is előfordult, hogy a csavazás elmulasztása miatt szabálysértési eljárást kellett indítani ellenük és büntetést kellett kiszabni rájuk.

Összességében mégis az a tény, hogy a negatívumok eltörpülnek a pozitív jelenségek mellett és az erőfeszítés nem volt hiábavaló. Az agrotechnikai eljárások betartását nehéz egy cikk keretében bemutatni, de maga az a tény, hogy a vetési időt egy, sőt egy-két területen két hónappal is előre hoztuk, biztatóan hat egy jobb eredmény eléréséhez.

Tervünket teljesítettük, de egyes üzemekben, különösen Makó térségében még október 22-e után voltak, ma is folynak vetések, amelyek a később betakarított növények után kerültek a földre.

E nagy jelentőségű munkában számtalan akadály, nehézség körülményt kellett leküzdeni. Az üzemanyagellátás, a gumibroncs-, a gépalaktrészhiány szinte naponként jelentkezett, de ezeket közös erővel sikerült elhárítani, vagy csökkenteni. A gépállományok, a termelőszövetkezetek — különösen az üzemanyag-ellátásban — jól együttműködtek. Ebből a kampányból mind az irányító, mind pedig a végrehajtó szerveknek le kell vonni néhány tanulságot, amely a következő időszakban követendő példaként kell álljon előttünk.

Már az előkészítés kezdetén jelentkeztünk az a tény, hogy azok a gazdaságok haladnak előre gyorsabb ütemben, ahol a kenyérgabonavetés előkészítését nem szeptemberben, októberben kezdték, hanem az aratással, illetve a korán beérr növények betakarításával egyidőben.

Kenyérgabona vetésterületünk teljesítettük, mégis felvetődik: a rosvetés határéjét miért nem tudtuk betartani úgy, mintahogyan azt beterveztük. Ez kizárólag a késői kezdés miatt következett be. Azt a következtetést is levonhatjuk: az egységes irányítás, az egyhangonbeszélés, a következetes intézkedés hozta magával azt a hangulatot, hogy a megye minden részében egy hónapon keresztül mindenki a kenyérgabona-vetésről beszélt, mindenki ennek érdekében cselekedett. Követendő az az példák, amelyekkel az elmaradtok segítségé-

re szervezett brigádok mutattak. (Szentési járásban a Pankotai Állami Gazdaság, Makói járásban a csanádálalberti Kossuth, az ambrózfalvi Dimitrov, a szentési Felszabadulás Tsz stb.).

Az őszi mezőgazdasági munkák nehezen túljutottunk. Termékeink jelentős részét betakarítottuk, de még mindig számottevő értéket kell betakarítani és szétmunkálni a vetőmagot. A 1964. évi termelés előkészületeihez. Ez azt kívánja a mezőgazdaságban dolgozóktól, hogy mindaddig, amíg az egész termést nem takarítjuk be, ameddig földjeink nem mélyszántottunk, legalább olyan ütemű munkára, szorgalomra van szükség, mint amilyent a kenyérgabona-vetési kampány idejében tapasztaltunk.

Véleményünk szerint az előkészítő napok, hetek legfontosabb teendőit az alábbiakban foglalhatjuk össze:

1. Most minden gyalogmunkaerőt, szállítóeszközöt a cukorrépa szedésére, szállítására kell összpontosítani. A cukorgyárak utastitást kaptak arra, hogy a szövetkezetek kérelmére szombaton és vasárnap is átveleli napokat szervezzenek. Szövetkezetek használják ki a jelenleg nagyon kedvező időt, hiszen a jelenlegi körülmények között mind a szedésben, mind a szállításban szinte többszöröse lehet végezni, mint amit majd kedvezőtlen, sáros időszakban. Ez még többszörös energiát és anyagi ráfordítást is igényel. Arról is van tapasztalat, hogy 1962 őszén több gazdaság fel sem tudta szedni a cukorrépat, hanem az a földre befogyott. Az ilyen eset — amellett, hogy a népgazdaság számára nagyon káros — csökkentí a szövetkezeti tagok jövedelmét.

2. Az őszi idényben — megyei szinten — még 100 000 holdon kell az őszi mélyszántást elvégezni. Ez azt kívánja, hogy termelőszövetkezeink, géppalomszaink minden olyan erőgép-put, amely mélyszántásra alkalmas, állítsanak munkába. A mélyszántáson belül különösen a szegedi járásban kiemelt feladatként kell kezelni a szőlő- és gyümölcslelepitéshez szükséges terület megorogatását.

3. A kenyérgabona vetését befejeztük, de ezzel csak a kenyérgabonavetés első csata első fázisával végeztünk. Minden eszközt fel kell használni azért, hogy az elvetett kenyérgabonánkat megvédjük a kárvételől, a kártevőktől. Üzemeink gondoskodjanak a védekezőanyag beszerzéséről és szükség esetén a védekezést azonnal végezzék el. Másrésztől viszont már most kell intézkedni a tavaszi fejtrágyázáshoz szükséges műtrágya beszerzésére azért, hogy a tavaszi fejtrágyázás időben megtörténjen.

Feltétlenül helyes és követendő az az eljárás, melyet a szegedi járásban folytatnak, ahol műveleti terveket készítenek a kenyérgabona téli-tavaszi ápolására, fejtrágyázására, valamint a kártevők elleni védekezésre.

4. Az ismétlődő takarmányhiány arra int bennünket, hogy üzemeink, gazdaságaink a hátralevő időszakban a legeltetési lehetőségek kihasználása mellett növeljék a takarmánybázisukat. A kukoricatermőterületeken még nagy mennyiségű kukoricaszár, a homoki területen nagy mennyiségű másodvetés vár betakarításra. Emellett a takarmányalapokat növelheti a cukorrépa elszállítása után visszamaradt melléktermék. Ezért azt javasoljuk a termelőszövetkezeteknek, hogy minden lehetőséget használjanak fel a takarmánybázis növelésére.

Parasztszágunk az őszi mezőgazdasági munkákban derekasan megállta a helyét. Bizunk abban, hogy a hátralevő betakarítási munká-

kat is — a rossz idő bekövetkezése előtt — be tudja fejezni. Azok az elosztási formák, melyeket — különösen 1963-ban — vezettek be szövetkezeink, alapot nyújtanak ahhoz, hogy a szövetkezeti parasztság szinte egész családjával részt vegyen e nagyszabású munkában, mégis szükségesnek tartjuk, hogy tanácsaink, szövetkezeti vezetőségeink továbbra is szervezzék azokat a munkákat, melyek elősegítik a tervek teljesítésének.

Még két hónap van hátra az 1963. évből. Kezdődik a zárszámadások előkészítése. Két hónap múlva számot kell adnia a szövetkezet igazgatóságának a tagok előtt arról, hogyan valósították meg azokat a terveket, amelyeket maguk elé céltűzttek. Az eredmények nem rosszabbak a vártnál, azonban minden megtermett termék betakarítása szükséges ahhoz, hogy a termelési tervben előirányzott anyagi javakat a szövetkezet tagjai részére ki lehessen osztani. Minden kinmaradt mázsa répa, vagy kukorica, minden tönkrement takarmány a szövetkezeti parasztság jövedelmét csökkenti. Ezzel tisztában vannak a tsz-tagok is, s ezért nem kétséges, hogy a szövetkezeti parasztság a hátralevő hetekben a soron levő mezőgazdasági feladatokat is szorgalmas, odaadó munkával el fogja végezni.

Paczuk István,
a Csongrád megyei tanács
vb elsőhelyettese

Kiváló társadalmi munkásokat tüntettek ki

A szegedi I. kerületi tanács 45-ös körzetében most a kerületi, illetve a városi tanács tag, Beck Sándor és Párkás István találkozott választóival. A 45-ös körzet — a Párizsi körút, a Juhász Gyula, a Kossuth és a Pusztaszeri utca által határolt terület — lakói az Osztrovszky utcai Gyógyászati Intézetben jöttek össze, hogy meghallgassák tanácsadjukukat.

A nagyszámú hallgatóságot — több mint százan jöttek el — Beck Sándor tanácsag üdvözölte és öt választónak, Czene Ferencnek,

Hódör Istvánnak, Kovács Istvánnak, Kiss Antalnak és Engel Sándornak — társadalmi munkájuk elismerésé-
ként átnyújtotta a tanács »Kiváló társadalmi munkás«
jelvényét.

A körzet valamennyi tagja lelkesen részt vett a társadalmi munkákban, a Kossuth utca és a Juhász Gyula utca gyalogjárdájának felszedésében, a Lengyel utca parkosításában. De ötven, a kitüntetettek évek óta lelkes szer-
től, irányítói és egyben végrehajtói is az önként vállalt munkának.

Az ingyenes vradó mozgalom nem tekint vissza még hosszú múltra, teljes kifejlődése Szegeden éppen az idei évre tehető. A vradó napok szervezése egyre kevésbé gépies, az üzemek és hivatalok vezetői igyekeznek hozzá minden segítséget megadni. A legjobban sikerült vradó napok hangulatosak, barátságosak. Az említett 22 közül például ilyen közvetlen légkörben rendezték meg a városi tanácsnál, a kábelgyárban és a ruha-
gyárban a vradó napot. Az eredmény nem is maradt el. Csupán ezeken a helyeken 79 liter életmentő vér gyűlt össze. S lehetne még sorolni a neveket, hiszen jól sikerült a vradás többek között a Csongrád Megyei Húsiipari Vállalat 2. számú szegedi telelőpén, a konzervgyárban és a seprőgyárban is.

A kórházak, klinikák vérellátásának zavartalan biztosítása csak úgy lehetséges, ha az egészséges emberek önzetlen áldozatkészséggel, nagy tömegben vállalkoznak vradásra. A tapasztalatok szerint a szegedi dolgozók megértik ezt, és szívesen adnak évente egyszer három deci vért. A vradó állomás még ebben az évben körülbelül 15 üzemből és intézményből rendez vradó napot.